



Onderzoeksthema's voor 2020 opgelijst

Praktijkonderzoek naar gewasbeschermingsmiddelen zal ook in 2020 hoog op de agenda van het PCS staan. Groeiregulatie en bemesting zijn twee andere belangrijke onderzoeksthema's.

*Dominique Van Haecke, Els Pauwels, Liesbet Blindeman,
Marc Vissers en Sandy Adriaenssens*

In het najaar 2019 kwamen de Technische Comité's en het Coördinatiecomité Sierteelt samen om de proefprogramma's voor 2020 vast te leggen. Telers en groenvoorzieners werden doorheen het jaar of via enquêtes gevraagd om hun suggesties inzake de dringendste onderzoeksonderwerpen. Hieruit werden per afdeling proefprogramma's opgemaakt. Die afdelingen zijn Boomkwekerij, Azalea & Rhododendron, Snijbloemen, Perkplanten & Potchrysanthen, Kamerplanten, Knolbegonia en Groen.

Erkenning gewasbeschermingsmiddelen

Door het verdwijnen van diverse gewasbeschermingsmiddelen blijft het thema gewasbescherming meer dan ooit een belangrijk thema. Het erkenningswerk (GEP-proeven en erkenningsdossiers) blijft hierbij van hoogste prioriteit. Sommige algemene problemen worden door meerdere afdelingen tegelijk onderzocht. Zo is er het probleem van levermos en onkruid op potten waarvoor diverse proeven met alternatieve mosbestrijders en afdekmiddelen zijn gepland.

Ook de vaatschimmels *Fusarium* en *Verticillium* baren grote zorgen. Hiertoe worden meerdere proeven ingepland voor zowel kamerplanten als potchrysanthen. Verder staan ook verschillende efficiëntieproeven gepland tegen onder andere weekhuidmijten, taxuskever, wolluizen, springstaarten ...

Nieuw opkomende plagen zoals de pluimpootspin bij kamerplanten worden onder de loep genomen. Eveneens nieuw is de fagentherapie die het PCS zal testen in de boomkwekerij en bij knolbegonia.

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen optimaliseren

Door de middelenschaarste wordt het bovendien nog belangrijker om gewasbeschermingsmiddelen optimaal te laten werken. Zowel voor de studiedag potchrysanthen als kamerplanten worden de fytofirma's gevraagd om de optimale toepassingswijze van de nieuwste middelen toe te lichten. Specifiek voor azalea gebeuren er proeven om de pH-invloed op de werking van de middelen na te gaan. Bij de kamerplanten staat onderzoek met additieven voor het optimaliseren van de gewasbehandeling (uitvloeiers voor gewasbespuitingen) op het proefprogramma. Hiernaast zijn er de vast weerkerende items voor recent erkende middelen: proeven rondom gewasveiligheid op groot assortiment en neveneffectenonderzoek op roofmijten. Andere thema's die een vaste plek hebben verworven in de onderzoeksagenda: desinfectiemiddelen, spuitresidu's en bioteelt. Via de jaarlijks vernieuwde posters krijgen telers een actueel overzicht van de erkende middelen.

Groei regulatie

Binnen het thema teelttechniek blijft groei regulatie een vast onderwerp. Zo is er het hoogdringend probleem van de Off-Shoot-O- vervanging bij azalea, beworteling bij *Azalea japonica* en Rhododendron-stekken. Alternatieve groei remmers of teeltwijzen worden gezocht voor azalea, kamerplanten en *Primula*. Ook biostimulanten worden in dit kader mee onderzocht bij *Begonia*, *Hedera* en *Ericaceae*.

Het gebruik van verschillende afdekmaterialen wordt getest in de teelt van azalea, pioenen, zomerbloemen en groenvoorziening. Enerzijds om onkruidgroei onder controle te houden en anderzijds om verdamping van vocht uit de bodem tegen te gaan. Binnen het thema teelttechniek zal de invloed van snoei en bemesting nagegaan worden op de uiteindelijke plantkwaliteit in de laanboomkwekerij. Voor groen zal de meerwaarde van de aanplant van bodembedekkers op rol vergeleken worden met conventionele aanplantssystemen.

Meerlagencompartiment

Sinds november is het eerste deel van het meerlagencompartiment opgebouwd waarin in 2020 de eerste proeven worden opgestart. Specifiek voor snijbloemen blijven klimaatsturing, gebruik van sensoren en ledbe-lichting vaste onderzoeksitems binnen het thema energie. In dit kader zal ook met de teelt van *Amaryllis* van start worden gegaan.

Water en bemesting

Thema's water en bemesting blijven een actuele bezorgdheid. Het PCS wil de telers verder ondersteunen bij de eisen van MAP 6: zowel voor de containerteelten (de first flushproblematiek) als de vollegrondsteelten (organischestofproblematiek, bodemverbeterende middelen, biologisch leven, gewasbehoefte, vanggewassen).

Voor groenaanleg wordt een langetermijnproef met bodemverbeterende middelen verder opgevolgd. De nieuwe filtersystemen om stikstof en fosfor te verwijderen uit spuiwater worden verder onderzocht en het PCS volgt enkele MBBR-filters ter demonstratie op bij bedrijven.

Binnen boomkwekerij en groen zullen de praktijkonderzoekers zoeken naar oplossingen voor de droogteproblematiek. Kunnen additieven en mulchingmaterialen de vochtverdeling in de bodem of het substraat verbeteren?

Kunnen sensoren helpen?

Voor 'groen' zal de waarde van anti-verdampingsmiddelen bepaald worden. Daarnaast kunnen sensoren, die de plantgroei of het vochtgehalte in bodem of substraat monitoren, helpen om duurzamer om te springen met water.

Ook in de boomkwekerij gaat het PCS met sensoren aan de slag. Onderzoekers zullen bekijken welke meerwaarde remote sensing-technieken kunnen hebben voor het vroegtijdig opsporen van problemen (droogtestress, gebreksverschijnselen, ziekten/plagen ...). Is het mogelijk om via deze technieken te besparen op grondstoffen door enkel in te grijpen

waar nodig? Het zou eveneens toelaten om negatieve milieueffecten door toepassing van gewasbeschermingsmiddelen te reduceren.

Assortimentonderzoek

De collectie interessante en nieuwe sierbomencultivars in het Enthoutpark wordt verder uitgebouwd. Dit wordt belangrijker voor boomkwekerij en groen, zeker in het kader van het thema 'klimaatbomen.' Voor de groenvoorziening volgt het PCS verschillende sortimentsproeven op naar groei- en bloeienmerken, ziekte-tolerantie, klimaatbestendigheid, onderhoudsvriendelijkheid en biodiversiteitswaarde (o.a. bijvriendelijkheid). Concreet gaat het hier over groenblijvende heesters, rozen, *Spiraea* sp., bodembedekkers en klimplanten. Op verschillende ondergronden worden diverse beplantingstypes voor wadi's gedemonstreerd. Het verder stimuleren van het natuurlijk evenwicht in tuinen, openbaar groen en op kwekerijen is iets waar het onderzoek in de groensector en de boomkwekerij sterk op zal inzetten.

Afdeling Groen zet de opgedane expertise rond groene gevels verder en onderzoekt verder nieuw en gekend plantsortiment dat geschikt is voor bijvoorbeeld waterzuivering of extra bestand is tegen droogte en hitte. Daarnaast werkt het PCS in samenwerking met de Belgische Federatie voor Dak- en Gevelgroen (BFDG) mee aan een plantenlijst voor groendaken.

Bij azalea is er de bewaking van de bloeikwaliteit, een item dat gekoppeld is aan de activiteiten voor het PAK.

Meewerken of andere ideeën?

Telers of groenvoorzieners die bij bepaalde proeven betrokken willen worden of die nog andere proefvoorstellen hebben, kunnen steeds contact opnemen met één van de afdelingscoördinatoren. ■

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het Agentschap Innoveren & Ondernemen, de Europese Unie, Provincie Oost-Vlaanderen, Boerenbond en AVBS, de sierteelt- en groenfederatie.